

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS SPRENDIMAS Nr. 1351/2008/EB

2008 m. gruodžio 16 d.

nustatantis daugiametę internetu ir kitomis ryšių technologijomis besinaudojančių vaikų apsaugos Bendrijos programą

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 153 straipsnį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,

pasikonsultavę su Regionų komitetu,

laikydami Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos ⁽²⁾,

kadangi:

(1) Interneto ir kitų ryšių technologijų, pavyzdžiui, mobiliųjų telefonų, naudojimas Europos Sąjungoje vis dar didėja ir visiems piliečiams teikia puikių galimybių, *inter alia*, susijusių su dalyvavimu, sąveika ir kūryba. Tačiau vis dar esama pavojų vaikams ir piktnaudžiavimo šiomis technologijomis, o dėl kintančių technologijų ir visuomenės elgesio kaitos kyla vis naujų pavojų ir atsiranda piktnaudžiavimo būdų. ES lygmeniu reikėtų priimti priemones siekiant apsaugoti fizinę, psichinę ir moralinę vaikų sveikatą, nes ji gali būti pažeista, jei bus galimybė naudotis netinkamu turiniu. Be to, siekiant paskatinti piliečius išnaudoti interneto ir kitų ryšių technologijų galimybes ir pasinaudoti jų teigiamomis ypatybėmis, reikia ir saugesnį jų naudojimą skatinančių priemonių.

⁽¹⁾ OL C 224, 2008 8 30, p. 61.

⁽²⁾ 2008 m. spalio 22 d. Europos Parlamento nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2008 m. gruodžio 9 d. Tarybos sprendimas.

(2) Komisijos komunikatu „i2010: Europos informacinė visuomenė augimui ir užimtumui skatinti“ (COM(2005) 0229), plėtojančiu Lisabonos strategiją, siekiama užtikrinti Komisijos informacinės visuomenės ir žiniasklaidos politikos darną siekiant sutvirtinti reikšmingą informacijos ir ryšių technologijų poveikį valstybių narių ekonomikos našumui. Vienas jos tikslų yra sukurti bendrą Europos informacinę erdvę, kuri sudarytų galimybę teikti saugų didelės spartos plačiajuostį ryšį už prieinamą kainą, kokybišką ir įvairialypį turinį ir skaitmenines paslaugas.

(3) Bendrijos teisės aktai, skirti spręsti informacinėje visuomenėje dėl skaitmeninio turinio kylančius uždavinius, apima nuostatas dėl nepilnamečių apsaugos ⁽³⁾, privatumo apsaugos ⁽⁴⁾ ir tarpinių paslaugų teikėjų atsakomybės ⁽⁵⁾. 2003 m. gruodžio 22 d. Tarybos pamatiniame sprendime 2004/68/TVR dėl kovos su seksualiniu vaikų išnaudojimu ir vaikų pornografija ⁽⁶⁾ nustatyti būtiniausi reikalavimai valstybėms narėms apibrėžiant nusikaltimus ir atitinkamas sankcijas. 2006 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos rekomendacija 2006/952/EB dėl nepilnamečių ir žmogaus orumo apsaugos ir dėl atsakymo teisės, atsižvelgiant į Europos audiovizualinių ir internetinių informacinių paslaugų pramonės konkurencingumą ⁽⁷⁾, paremta 1998 m. rugsėjo 24 d. Tarybos rekomendacija 98/560/EB dėl Europos audiovizualinių ir informacinių paslaugų pramonės konkurencingumo vystymo skatinant nacionalines sistemas, skirtas pasiekti panašų ir veiksmingą nepilnamečių ir žmogaus orumo apsaugos lygį ⁽⁸⁾, nustatant nacionalinio saviregulavimo kūrimo gaires ir išplečiant jos taikymo sritis, siekiant įtraukti žiniasklaidos priemonių naudojimo raštingumą, reguliavimo, saviregulavimo ir bendro reguliavimo įstaigų bendradarbiavimą ir keitimasi patirtimi bei gerąja patirtimi ir priemonėmis prieš diskriminaciją visose žiniasklaidos priemonėse.

⁽³⁾ 2007 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/65/EB, iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 89/552/EEB dėl valstybių narių įstatymuose ir kituose teisės aktuose išdėstytų nuostatų, susijusių su televizijos programų transliavimu, derinimo (OL L 332, 2007 12 18, p. 27).

⁽⁴⁾ 2002 m. liepos 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/58/EB dėl asmens duomenų tvarkymo ir privatumo apsaugos elektroninių ryšių sektoriuje (Direktyva dėl privatumo ir elektroninių ryšių) (OL L 201, 2002 7 31, p. 37).

⁽⁵⁾ 2000 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/31/EB dėl kai kurių informacinės visuomenės paslaugų, ypač elektroninės komercijos, teisinių aspektų vidaus rinkoje (Elektroninės komercijos direktyva) (OL L 178, 2000 7 17, p. 1).

⁽⁶⁾ OL L 13, 2004 1 20, p. 44.

⁽⁷⁾ OL L 378, 2006 12 27, p. 72.

⁽⁸⁾ OL L 270, 1998 10 7, p. 48.

- (4) Ir toliau bus veiksmų poreikis turinio, kuris gali būti žalingas vaikams, ypač pornografinės medžiagos, ir neteisėto turinio, ypač medžiagos, susijusios su vaikų išnaudojimu, srityse. Taip pat ir toliau būtini veiksmai siekiant užkirsti kelią tam, kad vaikai taptų žalingo ir neteisėto elgesio, kuris daro fizinę ir psichologinę žalą, aukomis bei kad vaikai būtų priviliojami pamėgdžioti toki elgesį, kuris žaloja juos pačius ir kitus. Ypatingos pastangos turėtų būti dedamos ieškant sprendimų, kaip užkirsti kelią suaugusiajam, naudojantis informacinėmis ir ryšių technologijomis, pateikti pasiūlymus susitikti su vaiku siekiant jį seksualiai išnaudoti arba padaryti prieš jį kitus seksualinius nusikaltimus. Tuo pat metu specialų dėmesį reikėtų skirti tarpusavio paramos sistemai.
- (5) Veiksmais taip pat turėtų būti siekiama užkirsti kelią tam, kad vaikai, naudodamiesi internetu ir (arba) interaktyviosiomis skaitmeninėmis technologijomis, įskaitant mobiliuosius telefonus, netaptų grasinimų, priekabiavimo ir žeminamojo elgesio aukomis.
- (6) 1999 m. sausio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimu Nr. 276/1999/EB, patvirtinančiu daugiamečių Bendrijos veiksmų planą dėl saugesnio naudojimosi internetu skatinimo ir naujų interneto technologijų, kovojant su neteisėtu ir žalingu turiniu, pirmiausia vaikų ir nepilnamečių apsaugos srityje⁽¹⁾ (1998–2004 m. Saugesnio interneto veiksmų planas) ir 2005 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimu Nr. 854/2005/EB, patvirtinančiu daugiamečių Bendrijos programą, skatinančią saugesnį naudojimąsi internetu ir naujomis interneto technologijomis⁽²⁾ (2005–2008 m. programa „Safer Internet plus“), buvo suteiktas Bendrijos finansavimas, kuriuo, kaip matyti iš Europos Parlamentui, Tarybai ir Regionų komitetui pateiktų programos vertinimų (COM(2001) 0690, COM(2003) 0653 ir COM(2006) 0663), buvo sėkmingai paskatintos įvairios iniciatyvos ir sukurta Europos pridėtinė vertė.
- (7) Be ankstesnių programų vertinimų rezultatų, keletas Eurobarometro apklausų ir viešoji konsultacija akivaizdžiai parodė, kad ir toliau reikia pranešti apie neteisėtą turinį ir gerinti informuotumą valstybėse narėse.
- (8) Igyvendinant šiuo sprendimu nustatytą programą turėtų būti siekiama, *inter alia*, sukurti mokomuosius paketus tėvams, globėjams, mokytojams ir pedagogams.
- (9) Plėtojamos technologijos, besikeičiantys būdai, kuriais suaugusieji ir vaikai naudojami internetu ir kitomis ryšių technologijomis, bei visuomenės elgesio kaita kelia naujų pavojų vaikams. Siekiant geriau suprasti šiuos pokyčius, reikia stiprinti žinių bazę, kurią būtų galima pasitelkti planuojant efektyvius veiksmus. Reikėtų sujungti kelias priemones ir veiksmus taip, kad jie apimtų įvairius aspektus ir papildytų vienas kitą; pavyzdžiui, tai turėtų apimti priemones, kuriomis siekiama skatinti saugų ir atsakingą naudojimąsi internetu, pagalbinių technologijų tolesnę plėtrą, gerosios patirties, skirtos elgesio kodeksams, apimantiems visuotinai sutartus elgesio standartus, skatinimą ir bendradarbiavimą su pramone siekiant šių kodeksų tikslų, dėl kurių sutarta.
- (10) Igyvendinant Programą turėtų būti toliau remiamos priemonės, kuriomis skatinama vaikams pateikti tinkamą turinį.
- (11) Dėl naujų technologijų ir žiniasklaidos naujovių keičiantis žiniasklaidos padėčiai būtina mokyti vaikus, taip pat tėvus, globėjus, mokytojus ir pedagogus saugiai ir veiksmingai naudotis informacinėmis interneto paslaugomis.
- (12) Reikėtų stengtis apsaugoti vaikus sukuriant, pvz., veiksmingas amžiaus patikrinimo sistemas ir sertifikavimo savanorišku pagrindu žymas.
- (13) Atsivėlgiant į problemos pasaulinį pobūdį, tarptautinis bendradarbiavimas yra nepaprastai svarbus. Neteisėtas turinys gali būti gaminamas vienoje šalyje, laikomas kitoje, bet juo naudotis ir jį parsisiųsti galima esant bet kurioje pasaulio vietoje. Tarptautinį bendradarbiavimą, kuris jau buvo skatinamas per Bendrijos tinklo struktūras, reikėtų sustiprinti, kad vaikai būtų geriau apsaugoti nuo tarpvalstybinių pavojų, susijusių su trečiosiomis šalimis. Gerosios patirties mainai tarp Europos organizacijų ir organizacijų, esančių kitose pasaulio dalyse, galėtų būti naudingi abiem pusėms.
- (14) Visos valstybės narės ratifikavo 1989 m. lapkričio 20 d. JT vaiko teisių konvenciją, pagal kurią ją pasirašiusios valstybės turi imtis visų reikiamų nacionalinių, dvišalių ir daugiašalių priemonių siekiant užkirsti kelią visų formų vaikų išnaudojimui ir patvirtinti visas reikiamas teisėkūros, administracines ar kitas priemones, reikalingas siekiant užtikrinti toje Konvencijoje pripažintas teises (prireikus, tarptautinio bendradarbiavimo priemonėmis).
- (15) Priemonės, kurias Komisija turi teisę patvirtinti remdamasi šiuo sprendimu jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais, iš esmės yra valdymo priemonės, susijusios su programos, reikalaujančios didelių biudžeto išteklių, įgyvendinimu, kaip apibrėžta 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimo 1999/468/EB, nustatančio Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką⁽³⁾, 2 straipsnio a punkte. Todėl tokios priemonės turėtų būti tvirtinamos pagal to sprendimo 4 straipsnyje numatytą valdymo procedūrą.

(1) OL L 33, 1999 2 6, p. 1.

(2) OL L 149, 2005 6 11, p. 1.

(3) OL L 184, 1999 7 17, p. 23.

- (16) Komisija turėtų užtikrinti papildomumą ir sinergiją su susijusiomis Bendrijos iniciatyvomis bei programomis.
- (17) Šiuo sprendimu Programai įgyvendinti nustatomas finansinis paketas, kuris yra svarbiausias orientacinis dydis biudžeto valdymo institucijai vykdant metinę biudžeto sudarymo procedūrą, kaip apibrėžta 2006 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos tarpinstitucinio susitarimo dėl biudžetinės drausmės ir patikimo finansų valdymo ⁽¹⁾ 37 punkte.
- (18) Kadangi šio sprendimo tikslų valstybės narės negali deramai pasiekti dėl svarstomų problemų tarptautinio pobūdžio ir kadangi dėl veiksmų taikymo srities ir poveikio europinio pobūdžio tų tikslų būtų geriau siekti Bendrijos lygmeniu, laikydamosi Sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Bendrija gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo sprendimu neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti.
- (19) Šiame sprendime gerbiamos pagrindinės teisės ir laikomasi Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje, ypač jos 3 straipsnio 1 dalyje ir 7, 8 bei 24 straipsniuose, nustatytų principų.

NUSPRENDĖ:

1 straipsnis

Programos tikslas

1. Šiuo sprendimu įsteigiama Bendrijos programa, skirta saugesniam ypač vaikų naudojimuisi internetu ir kitomis ryšių technologijomis skatinti ir kovoti su neteisėtu turiniu bei žalingu elgesiu internete.

Programa vadinama „Saugesnio interneto“ programa (toliau – Programa).

2. Įgyvendinamos šios veiklos kryptys:

- a) visuomenės informuotumo užtikrinimas;
- b) kova su neteisėtu turiniu ir žalingu elgesiu internete;
- c) saugesnės interneto aplinkos skatinimas;
- d) žinių bazės kūrimas.

⁽¹⁾ OL C 139, 2006 6 14, p. 1.

Veikla, kuri turi būti vykdoma pagal šias veiklos kryptis, nustatyta I priede.

Programa įgyvendinama pagal III priedą.

3. Šiame sprendime sąvoka „vaikai“ reiškia jaunesnius nei 18 metų amžiaus asmenis, išskyrus tuos atvejus, kai pagal atitinkamus nacionalinės teisės aktus tam tikromis sąlygomis nesulaukę šio amžiaus jie pripažįstami visiškai veiksniais.

2 straipsnis

Dalyvavimas

1. Programoje gali dalyvauti juridiniai asmenys, įsisteigę:
 - a) valstybėse narėse;
 - b) Europos laisvosios prekybos asociacijos (ELPA) valstybėse, kurios yra Europos ekonominės erdvės (EEE) narės, pagal EEE susitarime nustatytas sąlygas;
 - c) narystės siekiančiose šalyse ir šalyse kandidatėse, kurioms taikoma pasirengimo narystei strategija, pagal tų šalių dalyvavimo Bendrijos programose bendruosius principus ir bendrąsias sąlygas, nustatytas atitinkamuose pagrindų susitarimuose bei Asociacijos tarybos sprendimuose;
 - d) Vakarų Balkanų ir Europos kaimynystės politikos šalyse, pagal nuostatas, kurios kartu su šiomis šalimis apibrėžiamos sudarius pagrindų susitarimus dėl jų dalyvavimo Bendrijos programose;
 - e) trečiojoje šalyje, kuri yra tarptautinio susitarimo su Bendrija šalis, pagal tame susitarime nurodytas sąlygas arba jo pagrindu mokanti finansinius įnašus į Programą.
2. Programoje taip pat gali dalyvauti tarptautinės organizacijos ir juridiniai asmenys, įsisteigę trečiojoje šalyje, išskyrus minėtas 1 dalies b–e punktuose, pagal III priede nustatytas sąlygas.

3 straipsnis

Komisijos įgaliojimai

1. Už Programos įgyvendinimą atsakinga Komisija.

2. Remdamasi šiuo sprendimu Komisija parengia metines darbo programas.

3. Įgyvendindama Programą, Komisija, glaudžiai bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, užtikrina bendrą suderinamumą su kitomis Bendrijos politikos sritimis, programomis bei veiksmis ir jų papildomumą.

4. 4 straipsnio 2 dalyje nurodytos procedūros Komisija laikosi:

a) priimdama metines darbo programas ir jas iš dalies keisdama, įskaitant tarptautinio bendradarbiavimo prioritetinių sričių nustatymą;

b) vertindama projektus, siūlomus remiantis kvietimais teikti pasiūlymus Bendrijos finansavimui gauti, kuriuose numatomas Bendrijos įnašas yra lygus arba viršija 500 000 EUR;

c) įgyvendindama Programos vertinimo priemones.

5. Komisija informuoja 4 straipsnyje nurodytą komitetą apie Programos įgyvendinimo eigą. Visų pirma Komisija nedelsdama informuoja tą komitetą apie visus atrinkimo sprendimus, priimtus dėl klausimų, kurie nepatenka į šio straipsnio 4 dalies taikymo sritį.

4 straipsnis

Komitetas

1. Komisijai padeda komitetas.

2. Jei yra nuoroda į šią dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 4 ir 7 straipsniai, atsižvelgiant į jo 8 straipsnį.

Sprendimo 1999/468/EB 4 straipsnio 3 dalyje nustatytas laikotarpis – trys mėnesiai.

5 straipsnis

Stebėjimas ir vertinimas

1. Siekiant užtikrinti veiksmingą Bendrijos pagalbos panaudojimą, Komisija užtikrina, kad šiame sprendime numatyti veiksmai būtų įvertinami iš anksto, būtų vertinamas jų atlikimas bei jie būtų įvertinami po atlikimo.

2. Komisija stebi pagal Programą vykdomų projektų įgyvendinimą.

3. Siekdama nustatyti, ar buvo pasiekti pradiniai tikslai, Komisija įvertina projektų vykdymo būdą ir jų poveikį.

4. Komisija ne vėliau kaip 2011 m. birželio 24 d. Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui pateikia ataskaitą apie 1 straipsnio 2 dalyje nurodytų veiklos krypčių įgyvendinimą.

5. Programai pasibaigus, Komisija pateikia galutinę vertinimo ataskaitą.

6 straipsnis

Finansinės nuostatos

1. Programa apima penkerių metų laikotarpį nuo 2009 m. sausio 1 d.

2. Programai įgyvendinti per laikotarpį nuo 2009 m. sausio 1 d. iki 2013 m. gruodžio 31 d. nustatomas 55 000 000 EUR finansinis paketas.

3. Metinius asignavimus 2009–2013 m. laikotarpiui tvirtina biudžeto valdymo institucija, neviršydamas finansinės programos ribų.

4. Orientacinis išlaidų paskirstymas pateikiamas II priede.

7 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis sprendimas įsigalioja jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dieną.

Priimta Strasbūre, 2008 m. gruodžio 16 d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

H.-G. PÖTTERING

Tarybos vardu

Pirmininkas

B. LE MAIRE

I PRIEDAS

VEIKSMAI

Įvadas

Programos tikslas – skatinti ir mokyti vartotojus, visų pirma vaikus, tėvus, globėjus, mokytojus ir pedagogus, saugiau naudotis internetu bei kitomis ryšių technologijomis (interneto technologijomis) ir kovoti su neteisėtu turiniu bei žalingu elgesiu internete.

Siekiant šio tikslo, Programoje pagrindinis dėmesys bus skiriamas praktinei pagalbai galutiniam vartotojui, ypač vaikams, tėvams, globėjams, mokytojams ir pedagogams, skatinant įvairių suinteresuotųjų šalių partnerystes.

Bendrasis Programos tikslas – skatinti ypač vaikų saugesnį naudojimąsi interneto technologijomis, saugios interneto aplinkos kūrimą, mažinti internete platinamo neteisėto turinio kiekį, kovoti su galimai žalingu elgesiu internete (įskaitant psichologinį manipuliavimą vaikais siekiant juos seksualiai išnaudoti ir vilioji, kai suaugęs žmogus susidraugauja su vaiku, siekdamas seksualiai jį išnaudoti, priekabiavimą elektroninėje erdvėje ir naudojant elektronines laikmenas su fizinės ir (arba) psichologinės agresijos vaizdais) ir užtikrinti, kad visuomenė būtų informuota apie interneto aplinkos pavojus ir atsargumo priemones, taip pat rengti pedagogines priemones, paremtas tinkama patirtimi.

Siekiant užtikrinti nuoseklų požiūrį į pavojus tuo atveju, kai turiniu ir paslaugomis galima naudotis ir prijungties, ir atjungties režimu, pavyzdžiui, vaizdo žaidimų atveju, Programoje gali būti nagrinėjamos abi priegijos ir naudojimosi rūšys.

Programa bus įgyvendinama remiantis keturiomis bendromis veiklos kryptimis:

1) Visuomenės informuotumo užtikrinimas

Vykdoma veikla bus siekiama gerinti visuomenės, visų pirma vaikų, tėvų, globėjų, mokytojų ir pedagogų, informuotumą apie galimybes ir pavojus, susijusius su naudojimosi interneto technologijomis, ir saugaus naudojimosi internetu būdus. Vykdamas šią veiklą taip pat bus sprendžiami klausimai, susiję su paslaugų, teikiamų naudojant naujas platinimo platformas, pavyzdžiui, audiovizualinių paslaugų naudojant mobiliosios telefonijos tinklus, teikiamomis galimybėmis ir keliamais pavojais. Tam tikrais atvejais bus prieinamos daugiakalbės informacijos paketų versijos. Pagrindiniai veiksmai, kurių planuojama imtis, yra:

1. Visuomenės informuotumo apie saugesnį interneto technologijų naudojimą gerinimas ir informacijos sklaida.

Vykdoma veikla koordinuotai visoje Europos Sąjungoje bus gerinamas visuomenės informuotumas perduodant teigiamą informaciją apie platesnio ir intensyvesnio naudojimosi informacinėmis ir ryšių technologijomis galimybes kartu suteikiant tinkamos informacijos apie pavojus ir kovos su jais būdus. Siekiant išmokyti vaikus atsakingai naudotis interneto technologijomis bus skatinami tokie veiksmai, kaip gebėjimo naudotis žiniasklaidos priemonėmis ugdymo ar žiniasklaidos švietimo programos. Vykdoma veikla bus skatinamos ekonomiškai efektyvios sąmoningumą skatinančios informacijos platinimo dideliame vartotojų skaičiui priemonės, pavyzdžiui, pasitelkiant bendradarbiavimą su žiniasklaida, internete platinant vartotojų sukurtą turinį ir pasitelkiant švietimo sistemą. Informacijos sklaidimo ir pateikimo metodai bus pritaikyti įvairioms tikslinėms grupėms (skirtingoms vaikų amžiaus grupėms ir jų tėvams, globėjams, mokytojams ir pedagogams).

2. Kontaktinių punktų, kuriuose tėvai ir vaikai gali gauti atsakymus į klausimus apie saugaus naudojimosi internetu būdus, taip pat patarimų, kaip elgtis vaikų viliojimo ir priekabiavimo elektroninėje erdvėje atvejais, įsteigimas.

Vykdoma veikla bus siekiama įgalinti vartotojus atsakingai priimti informacija pagrįstus sprendimus, teikiant jiems patarimus, kokios informacijos reikia ir kokių atsargumo priemonių reikia imtis norint saugiai naudotis internetu.

3. Skatinimas stiprinti veiksmingus ir ekonomiškai efektyvius informuotumo gerinimo metodus ir priemones.

Bus imamasi veiksmų, kuriais siekiama tobulinti atitinkamus informuotumo gerinimo metodus ir priemones, kad jie ilgainiui taptų veiksmingesni ir ekonomiškai efektyvesni.

4. Keitimosi gerąja patirtimi ir tarpvalstybinio bendradarbiavimo ES lygmeniu užtikrinimas.

Bus imamasi veiksmų, kad būtų užtikrintas veiksmingas ES lygmens tarpvalstybinis bendradarbiavimas ir veiksmingas keitimasis gerąja patirtimi, priemonėmis, metodais, patirtimi ir informacija.

5. Keitimosi gerąja patirtimi ir bendradarbiavimo tarptautiniu lygmeniu užtikrinimas.

Bus imamasi veiksmų, kuriais siekiama skatinti bendradarbiavimą ir keitimąsi gerąja patirtimi, priemonėmis, metodais, patirtimi ir informacija tarptautiniu lygmeniu, kad būtų skatinamas bendrų principų ir darbo metodų kūrimas ir gerinamas bei stiprinamas pasaulinių iniciatyvų veiksmingumas, ekonominis efektyvumas ir plečiamos jų taikymo sritys.

2) *Kova su neteisėtu turiniu ir žalingu elgesiu internete*

Vykdoma veikla bus siekiama mažinti internete platinamo neteisėto turinio kiekį ir tinkamai kovoti su žalingu elgesiu internete, ypatingą dėmesį skiriant medžiagos, susijusios su vaikų seksualiniu išnaudojimu, platinimui, vaikų viliojimui ir priekabiavimui elektroninėje erdvėje. Pagrindiniai veiksmai, kurių planuojama imtis, yra:

1. Kontaktinių punktų ir specialiųjų telefono linijų, skirtų pranešti apie neteisėtą turinį ir žalingą elgesį internete, visuomenei įsteigimas ir jų viešinimas.

Vykdoma veikla bus užtikrinta, kad šie kontaktiniai punktai būtų veiksmingi ir matomi visuomenei, kad jie būtų glaudžiai susieti su kitomis nacionalinio lygmens institucijomis (visų pirma su policijos padaliniais, kurie specializuojasi elektroninių nusikaltimų srityje), ir kad jie bendradarbiautų ES lygmeniu tarpvalstybiniais klausimais ir keistųsi gerąja patirtimi. Šie kontaktiniai punktai taip pat teiks visuomenei reikiamą informaciją apie tai, kaip pranešti apie neteisėtą turinį ir įvertinti interneto informacinių paslaugų turinį, kuris galėtų pakenkti fizinei, psichinei ar moralinei vaikų sveikatai.

2. Kova su žalingu elgesiu internete, ypač vaikų viliojimu ir priekabiavimu elektroninėje erdvėje. Vykdoma veikla bus siekiama kovoti su vaikų viliojimu internete ir priekabiavimu elektroninėje erdvėje.

Bus imamasi veiksmų spręsti su šiomis problemomis susijusius techninius, psichologinius ir sociologinius klausimus ir skatinti suinteresuotųjų šalių bendradarbiavimą ir jų veiklos koordinavimą.

3. Skatinimas taikyti techninius tinkamos kovos su neteisėtu turiniu ir žalingu elgesiu internete sprendimus ir galutinių vartotojų informavimas apie tai, kaip šias technologijas galima taikyti.

Vykdoma veikla bus skatinamas veiksmingų technologinių priemonių, visų pirma nemokamų priemonių, kurias lengvai galėtų naudoti visos suinteresuotosios šalys, projektavimas, kūrimas arba pritaikymas ir (arba) viešinimas, kad būtų tinkamai kovojama su neteisėtu turiniu ir žalingu elgesiu internete, o paslaugos operatoriai bus skatinami užtikrinti saugų ir atsakingą prisijungimą siekiant apsaugoti vaikus nuo neteisėtos ir žalingos veiklos. Suinteresuotosios šalys bus informuotos apie galimybes įsigyti šias technologijas ir apie tinkamą jų naudojimą. Galėtų būti apsvaistytos, *inter alia*, šios priemonės:

- a) paslaugų teikėjų kokybės ženklinimo, kad vartotojai galėtų lengvai patikrinti, ar tam tikras teikėjas laikosi elgesio kodekso, patvirtinimas;
- b) galutinių vartotojų naudojimosi filtrais, kurie apsaugotų nuo to, kad informacija, kuri galėtų pakenkti fizinei, psichinei ir moralinei vaikų sveikatai, būtų sklaidžiama naudojantis interneto technologijomis;
- c) priemonių, kuriomis būtų skatinama platinti tinkamą turinį vaikams, rėmimas ir viešinimas;
- d) siekis iširti priemonių, sukurtų bendradarbiaujant su interneto sektoriumi ir padedančių teisėsaugos institucijoms susekti interneto nusikaltėlius, veiksmingumą.

4. Suinteresuotųjų šalių bendradarbiavimo ir keitimosi informacija, patirtimi ir gerąja praktika nacionaliniu ir ES lygmenimis skatinimas.

Vykdamą veiklą bus siekiama gerinti suinteresuotųjų šalių, dalyvaujančių kovoje su neteisėto turinio platinimu ir žalingu elgesiu internete, veiklos koordinavimą ir skatinti šių suinteresuotųjų šalių dalyvavimą bei aktyvią veiklą. Visų pirma vykdoma veikla vyriausybės, teisėsaugos institucijos, specialios telefono linijos, bankininkystės, finansų ir kredito kortelių institucijos, psichologinės pagalbos vaikų išnaudojimo klausimais centrai, vaikų gerovės organizacijos ir interneto sektorius bus skatinami tarptautiniu lygmeniu keistis žiniomis ir telkti idėjas.

5. Bendradarbiavimo, keitimosi informacija ir patirtimi kovojant su neteisėtu turiniu ir žalingu elgesiu internete tarptautiniu lygmeniu stiprinimas.

Vykdoma veikla bus siekiama gerinti bendradarbiavimą su trečiosiomis šalimis, derinti požiūrius kovojant su neteisėtu turiniu ir žalingu elgesiu internete tarptautiniu lygmeniu ir skatinti valstybių narių duomenų bazių, susijusių su vaikų išnaudojimu, koordinacinių ryšių, taip pat bendrų principų ir darbo metodų kūrimą. Visų pirma vykdoma veikla bus siekiama sukurti glaudų nacionalinių valdžios institucijų, policijos ir kontaktinių punktų bendradarbiavimą. Bus imamasi veiksmų siekiant sukurti bendrą ES duomenų bazę, kurioje bus kaupiama informacija apie vaikų seksualinį išnaudojimą, ir užtikrinti jos ryšį su Europolu.

6. Domenų vardų registravimas, jei jie dar neužregistruoti, ir esamo bendradarbiavimo stiprinimas.

Atsižvelgiant į nacionalinės teisės aktus, vykdoma veikla bus siekiama papildyti esamus veiksmus gerinant bendradarbiavimą su domenų vardų registrais valstybėse narėse ir skatinant teigiamus santykius su registrais už ES ribų, siekiant anksčiau nustatyti galbūt neteisėtą turinį ir sutrumpinti interneto svetainių, kuriose, kaip žinoma, pateikiamas su vaikų seksualiniu išnaudojimu susijęs turinys, naudojimo trukmę.

3) Saugesnės interneto aplinkos skatinimas

Vykdoma veikla bus siekiama sutelkti suinteresuotąsias šalis, kad būtų skatinama saugesnė interneto aplinka, o vaikai būtų apsaugomi nuo žalingo turinio. Pagrindiniai veiksmai, kurių planuojama imtis, yra:

1. Suinteresuotųjų šalių bendradarbiavimo, keitimosi informacija, patirtimi ir gerąja patirtimi stiprinimas.

Vykdoma veikla bus siekiama gerinti bendradarbiavimą, derinti metodus kuriant saugesnę interneto aplinką vaikams ir sudaryti sąlygas keistis gerąja patirtimi ir darbo metodais. Bus imamasi veiksmų, kuriais siekiama suinteresuotoms šalims suteikti atvirą platformą klausimams, susijusiems su saugesnės interneto aplinkos skatinimu ir vaikų apsaugos nuo skirtingose platformose platinamo galbūt žalingo turinio būdais, aptarti.

2. Suinteresuotųjų šalių skatinimas kurti ir įgyvendinti tinkamas savireguliacijos ir bendro reguliavimo sistemas. Bus imamasi veiksmų skatinti savireguliacijos ir bendro reguliavimo iniciatyvų kūrimą bei įgyvendinimą ir skatinti suinteresuotąsias šalis atsižvelgti į vaikų saugumą kuriant naujas technologijas ir paslaugas.

3. Paslaugų teikėjų skatinimas kurti ženklumą ir pagalba jiems.

Bus imamasi veiksmų, kuriais siekiama skatinti interneto paslaugų teikėjus kaip savireguliacijos priemonę taikyti interneto puslapių žymėjimą ženklų „Saugus vaikams“ ir padėti jiems. Šiais veiksmais galėtų būti, *inter alia*, išnagrinėta galimybė sukurti bendrą aprašomųjų ženklų arba išpėjimo pranešimų, rodančių amžiaus kategoriją ir (arba) turinio aspektus, dėl kurių jis rekomenduojamas tam tikro amžiaus asmenims, sistemą, kuri padėtų vartotojams daugiau sužinoti apie galbūt žalingą interneto turinį.

4. Vaikų skatinimas dalyvauti kuriant saugesnę interneto aplinką.

Bus imamasi veiksmų, kuriais siekiama įtraukti vaikus, užtikrinant vienodą mergaičių ir berniukų dalyvavimą, kad būtų geriau suprastas jų požiūris į naudojimąsi interneto technologijomis ir su tuo naudojimusi susijusių patirtį ir kad, padedant specialistams, būtų skatinama saugesnė interneto aplinka vaikams. Šis dalyvavimas turi būti reguliarus ir įgyvendinamas vykdant tokią veiklą, kaip Europos vaiko teisių forumo, Saugesnio interneto forumo ir kt. rengimas.

5. Pastangos gauti daugiau informacijos apie tinkamas kovos su žalingu turiniu internete priemones.

Vykdoma veikla bus siekiama gauti daugiau informacijos, ypač skirtos tėvams, globėjams, mokytojams ir pedagogams, apie kovos su galbūt žalingu turiniu internete priemonių, pavyzdžiui, filtravimo sistemų, našumą ir veiksmingumą ir nuolat aprūpinti visus vartotojus paprasta didaktine informacija, priemonėmis ir prietaikomis, kuriomis remdamiesi jie galėtų kovoti su žalingu turiniu įvairiose platformose.

6. Europos Sąjungoje ir tarptautiniu mastu taikomų metodų suderinamumo užtikrinimas.

Vykdoma veikla bus skatinamas suinteresuotųjų šalių bendradarbiavimas ir keitimasis informacija, patirtimi ir gerąja patirtimi ES ir tarptautiniu lygmeniu.

4) *Žinių bazės kūrimas*

Vykdoma veikla bus siekiama sukurti žinių bazę, kad būtų galima tinkamai spręsti su esamais ir su naujais interneto aplinkos naudojimo būdais, atitinkamais pavojais ir padariniais susijusias problemas siekiant suplanuoti tinkamus veiksmus, skirtus visų vartotojų saugumui internete užtikrinti. Šios žinių bazės turiniu bus keičiamasi su suinteresuotais šalis ir jis bus skleidžiamas valstybėse narėse. Pagrindiniai veiksmai, kurių planuojama imtis, yra:

1. Koordinuoto požiūrio į tyrimus atitinkamose srityse skatinimas.

Bus imamasi veiksmų, kuriais siekiama sutelkti mokslininkus ir ekspertus, vykdančius veiklą vaikų saugumo internete srityje ES lygmeniu, skatinti tarptautinį bendradarbiavimą ir koordinavimą ir rengti esamų ir naujų mokslinių tyrimų naujausias apžvalgas.

2. Atnaujintos informacijos, susijusios su vaikų naudojimusi interneto technologijomis, teikimas.

Bus imamasi veiksmų, kad būtų teikiama atnaujinta informacija apie vaikų naudojamą interneto technologijomis ir apie tai, kaip vaikai ir jų tėvai, globėjai, mokytojai bei pedagogai naudojami galimybėmis ir elgiasi susidūrę su pavojais. Veiksmai apims kiekybinius ir kokybinius aspektus. Taip pat veiksmais bus siekiama gerinti žinias apie pačių vaikų taikomas strategijas susidūrus su pavojais interneto aplinkoje ir įvertinti šių strategijų veiksmingumą.

3. Įvairių valstybių narių statistikos ir tendencijų analizavimas.

Bus imamasi veiksmų, kad būtų išanalizuota įvairių valstybių narių statistika ir tendencijos, siekiant leisti valstybių narių teisėsaugos institucijoms ir atitinkamoms institucijoms išvengti esamų pastangų dubliavimosi ir maksimaliai naudotis esamais ir būsimais ištekliais.

4. Vaikų viktimizacijos internete tyrimų skatinimas.

Veiksmais, apimančiais lyčių lygybės aspektą, bus siekiama iširti su vaikų viktimizacija interneto aplinkoje (įskaitant priekabiavimą elektroninėje erdvėje ir vaikų viliojimą) susijusius techninius, psichologinius ir sociologinius klausimus, taip pat klausimus, susijusius su interneto medžiaga, kurioje užfiksuotas vaikų seksualinis išnaudojimas, ir naujomis elgesio, dėl kurio vaikams kyla žalos pavojus, formomis.

5. Veiksmingų saugaus naudojimosi interneto technologijomis gerinimo būdų tyrimų skatinimas.

Veiksmai gali būti susiję su informuotumą gerinančių metodų ir priemonių tyrimais ir bandymais, sėkmingai veikiančiomis bendro reguliavimo ir saviregulavimo sistemomis, įvairių techninių ir netechninių sprendimų veiksmingumu bei kitais atitinkamais klausimais.

6. Žinių apie naudojimosi esamomis ir naujomis technologijomis poveikį vaikams gerinimas.

Veiksmais, apimančiais lyčių lygybės aspektą, bus siekiama geriau suprasti, kokį poveikį naudojimosi interneto technologijomis daro vaikų psichologijai, elgesiui ir sociologijai, įskaitant susidūrimo su žalingu turiniu bei elgesiu ir vaikų viliojimo bei priekabiavimo elektroninėje erdvėje poveikį skirtingose platformose, įskaitant kompiuterius ir mobiliuosius telefonus bei žaidimų konsoles ir kitas naujas technologijas.

II PRIEDAS

ORIENTACINIS IŠLAIDŲ PASKIRSTYMAS

1) Visuomenės informuotumo užtikrinimas	48 %
2) Kova su neteisėtu turiniu ir žalingu elgesiu internete	34 %
3) Saugesnės interneto aplinkos skatinimas	10 %
4) Žinių bazės kūrimas	8 %

III PRIEDAS

PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO METODAI

- 1) Komisija įgyvendins Programą remdamasi I priede nurodytu techniniu turiniu.
 - 2) Programa bus įgyvendinama atliekant veiksmus, kuriuos sudarys:
 - A. *Bendrai finansuojami veiksmai*
 1. Bandomieji projektai bei gerosios patirties veiksmai; su Programa susijusių sričių *ad hoc* projektai, įskaitant projektus, kuriuose demonstruojama geroji patirtis arba kurie susiję su novatorišku esamos technologijos naudojimu.
 2. Tinklai ir nacionaliniai veiksmai, suburiantys įvairias suinteresuotąsias šalis, siekiant užtikrinti veiksmus visoje Europoje ir palengvinti koordinavimo veiklą bei žinių perdavimą.
 3. Visos Europos mastu vykdomi lyginamieji tyrimai, kuriuose nagrinėjama, kaip naudojamosi interneto technologijomis, dėl to kylantys pavojai vaikams ir žalingos praktikos poveikis vaikams, ir elgesio bei psichologiniai aspektai, daugiausia dėmesio skiriant vaikų seksualiniam išnaudojimui, susijusiam su naudojimusi interneto technologijomis; tyrimai, skirti būsimeis pavojingiems atvejams, kuriuos lems kintantis elgesys arba technologijų raida ir pan.
 4. Technologijų diegimo projektai.
 - B. *Papildomos priemonės*

Papildomomis priemonėmis bus prisidėta prie Programos įgyvendinimo arba pasirengimo būsimai veiklai.

 1. Lyginamoji analizė ir nuomonės tyrimai, siekiant gauti patikimų duomenų apie saugesnį naudojamąsi interneto technologijomis visose valstybėse narėse, kurie renkami taikant palyginamas metodikas.
 2. Technologijų, pavyzdžiui, filtravimo, skirtų skatinti saugesnį naudojamąsi internetu ir naujomis interneto technologijomis, techninis vertinimas.
 3. Studijos, padedančios įgyvendinti Programą ir jos veiksmus.
 4. Keitimasis informacija per konferencijas, seminarus, praktinius seminarus ar kitus susitikimus bei grupių veiklos valdymas.
 5. Sklaidos, informavimo ir ryšių veikla.
 - 3) Pagal 2 straipsnio 2 dalį trečiojoje šalyse įsisteigusios tarptautinės organizacijos ir juridiniai asmenys gali dalyvauti bendrai finansuojamuose veiksmuose, gaudami Bendrijos finansavimą arba be jo, tokiomis sąlygomis:
 - a) veiksmas turi priklausyti vienam iš tarptautinio bendradarbiavimo prioritetų, kaip apibrėžta metinėse darbo programose. Šie prioritetai gali būti apibrėžti pagal teminę veiklos sritį, pagal geografinius kriterijus arba pagal abu veiksnius;
 - b) metinėse darbo programose gali būti apibrėžti kiti kriterijai ir sąlygos, kuriuos trečiojoje šalyse įsisteigusios tarptautinės organizacijos ir juridiniai asmenys privalo atitikti, kad gautų Bendrijos finansavimą.
-